

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **D..**, so sídlom v M., zastúpenej J., advokátom so sídlom v M., proti žalovanému **P.**, s miestom podnikania v M., zastúpenému J., advokátkou so sídlom v M., **o zaplatenie 5 451,07 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 19 C 39/2002, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2013 sp. zn. 9 Co 240/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline označeným uznesením zmenil uznesenie Okresného súdu Martin z 10. januára 2013 č. k. 19 C 39/2002-386 tak, že uložil žalobkyni uhradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 672,48 Eur na účet Okresného súdu Martin a žalovanému uhradiť Slovenskej republike trovy konania vo výške 358,77 Eur na účet Okresného súdu Martin. V odôvodnení uviedol, že v danom prípade bola žalobkyňa úspešná v konaní vo výške 17 387,- Sk (577,14 Eur). Okresný súd však prehliadol, že v rozsudku odvolacieho súdu bol konštatovaný úspech žalobkyne i čo do sumy 25 000,- Sk, ohľadne ktorej síce vzala návrh späť, avšak stalo sa to z dôvodu, že v konaní sp. zn. 8 C 390/2000 došlo k započítaniu predmetnej pohľadávky s pohľadávkou žalovaného, t. j. k zastaveniu konania ohľadne tejto sumy došlo z viny žalovaného. Preto bolo potrebné i pomer úspechu a neúspechu účastníkov odvíjať od tejto skutočnosti, v nadväznosti na čo krajský súd úspech žalobkyne v percentuálnom vyjadrení ustálil na 34,79 % a neúspech na 65,21 %. Preto povinnosť účastníkov na náhradu trov štátu rozdelil podľa pomeru ich úspechu tak ako uviedol vo výrokovvej časti.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil tak, že nie je povinná platiť trovy preddavkované štátom, prípadne aby obe rozhodnutia zrušil a vyslovil právny názor, že nemá takúto povinnosť. Namietala, že jej súdy svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. tým, že vydali prekvapivé rozhodnutia až po skončení konania vo veci samej a že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné. Uviedla, že jej bolo odňaté právo konať pred súdom i tým, že nebola vyzvaná na preukázanie podmienok oslobodenia od súdnych poplatkov. Ďalej namietala vadu podľa § 237 písm. g/ O. s. p., ktorá mala spočívať v tom, že odvolací súd rozhodoval v nesprávnom zložení, keďže podľa jeho názoru mal v predmetnej veci rozhodovať obchodný senát.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho spolu s rozhodnutím súdu prvého stupňa zrušiť, prípadne zmeniť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) preskúmal podané dovolanie z hľadiska jeho prípustnosti a dospel k záveru, že v danej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 239 O. s. p. neprichádza do úvahy. Ide totiž o uznesenie o trovách konania a teda prípustnosť je vylúčená priamo zo zákona ustanovením § 239 ods. 3 O. s. p.

Dovolací súd z úradnej povinnosti preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal

návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení. Nezistil teda ani podmienku prípustnosti dovolania, na ktorú poukazovala dovolateľka a ktorá mala spočívať v odňatí jej možnosti konať pred súdom tým, že uznesenie odvolacieho súdu nebolo dostatočne odôvodnené.

Odvolačný súd sa dostatočne vysporiadal s otázkou náhrady trov konania štátu, najmä prečo nemožno prihliadať na údajné oslobodenie žalobkyne od súdnych poplatkov, o ktoré žalobkyňa napokon ani vôbec nepožiadala, ani nezdokumentovala skutočnosti, ktoré by to odôvodňovali. Uviedol, že trovy štátu rozdelil medzi účastníkov podľa miery ich úspechu resp. neúspechu v konaní, tento pomer aj špecifikoval a vysvetlil vyčíslenie náhrady trov konania štátu. Podľa názoru dovolacieho súdu uznesenie odvolacieho súdu tak spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. Pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie uznesenia správnosť právnych záverov, ktoré sú obsahom tohto odôvodnenia, nie je právne relevantné, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá.

Pokiaľ žalobkyňa namietala tzv. prekvapivosť rozhodnutia prvostupňového súdu, dovolací súd poukazuje na predchádzajúce rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (napríklad sp. zn. 7 Cdo 102/2011, 2 Cdo 226/2011, 5 Cdo 46/2011). Odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré bolo spôsobené tzv. prekvapivými, resp. nečakanými rozhodnutiami, podľa judikatúry najvyššieho súdu nastane vtedy, ak odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, pričom účastníkovi bolo odňaté právo namietat správnosť (novo zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde. V týchto prípadoch spravidla odvolací súd vyvodil svoj (iný) právny záver zo skutočností, ktoré súd prvého stupňa výslovne právne neposudzoval, resp. nevyhodnotil a účastník v odvolacom konaní nemal dôvod namietat a zdôvodňovať prípadné nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. V prejednávanej veci videla dovolateľka prekvapivosť rozhodnutia v tom, že bolo o náhrade trov konania štátu rozhodnuté až po právoplatnom skončení veci. Táto skutočnosť však v zmysle vyššie uvedeného prekvapivosť rozhodnutia nezakladá. Týka sa vecnej správnosti rozhodnutia, resp. postupu súdov v základnom konaní.

Vecnou správnosťou rozhodnutia, by sa dovolací súd mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné.

S prihliadnutím na skutočnosť, že súdy rozhodovali o trovách štátu, teda o obsahu procesnoprávneho vzťahu vzniknutého v konaní medzi štátom a účastníkmi konania a že o trovách štátu súd rozhodne aj bez návrhu (§ 151 ods. 6 O. s. p.), nie je podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup súdov v základnom konaní, spočívajúci v rozhodnutí o trovách štátu až po právoplatnom rozhodnutí vo veci, bez ďalšieho v rozpore so zásadou spravodlivej ochrany práv všetkých subjektov zúčastnených na občianskom súdnom konaní.

Zjavne nedôvodnou bola aj námietka dovolateľky, že odvolací súd rozhodoval v nesprávnom zložení (vada podľa § 237 písm. g/ O. s. p.), keďže podľa jej mienky mal rozhodovať vo veci obchodnoprávny senát. Vo veci samej totiž súdy rozhodovali o nárokoch zo zmluvy o nájme, ktorá je upravená v Občianskom zákonníku a je typickým občianskoprávnym vzťahom. Povaha účastníkov, v tomto prípade podnikateľov, nie je určujúca. Táto vec bola ako občianskoprávna prejednávaná na súde prvého stupňa, vo všetkých odvolacích konaniach i v predchádzajúcom dovolacom konaní, ktoré sa viedlo na Najvyššom súde SR. Nikdy doposiaľ údajné nesprávne zloženie súdu dovolateľka nenamietala, preto táto jej námietka je zjavne účelová. V napadnutom rozhodnutí bola vec prejednaná občianskoprávnym senátom v súlade s Rozvrhom práce Krajského súdu v Žiline na rok 2013 časť II, bod 1.2, písm. A. Dovolací súd napokon len pre informáciu uvádza, že ani samotné prejednanie obchodnoprávnej veci (ak by o takú vec išlo) občianskoprávnym senátom nemôže spôsobiť vadu konania v zmysle § 237 písm. g/ O. s. p. (pozri rozhodnutie R 99/1999).

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať správnosťou uznesenia odvolacieho súdu aj z hľadiska správneho právneho posúdenia veci.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože trovy žalovaného pozostávajúce z odmeny jeho právneho zástupcu za vyjadrenie k dovolaniu nepovažoval za účelné na bránenie práva. Žalovaný žiadal

v súlade so žalobkyňou zmenu, resp. zrušenie napadnutých rozhodnutí, hoci sám dovolanie nepodal.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2014

JUDr. Rudolf Č i r ě, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková